

Zabavno - humoristična nedeljska priloga „Dnevu“.

Slovenska Adrija in njeni snubači.

Nekdaj in sedaj.

Ko Vid je bil še oficir,
je sam zatrl vsak prepir,
ker Vid je bil en tak junak,
da dvigal je vojake v zrak.

Ko je v Albanijo prišel,
je vidno pešati začel,
Albanec pravi: »Daj, no, daj,
pokaži svojo moč sedaj.«

A Vid prav milo se drži
on takih šal se zdaj boji,
na Nemškem več je oficir
ko med Albanci »mbret« in »sir«.

Ljuba Neža!

Leta 1903. je bil pri neki posestnici
pošten France G. za hlapca, kateremu je
gospodinja pri odhodu sledeče spričevalo
zapisala v službeno knjižico:

»France G. je bil prav priden zvest
popolnoma za vsa dela. Zmožen prav
priden in zastopen v vseh rečeh v moje
popolno zadovoljstvo in ga priporočam
vsaki pošteni gospodnji.«

S....a, 29. decembra 1913.

Lucija K.

Zjutraj . . .

»Dobro jutro,« rani žarek pravi,
se upre zvedavo v očki dve;
čudita se očki in za se
»dobro jutro« — deklica odzdravi.

»Lahko noč,« ji šepetal je davi,
skrito on na ustnice gorke;
mrak seve, da mamci ne pove,
da lepo se sanja v mehki travi.

Solnce vabi ven na rožno plan;
oj zaspanček, preveč govorile
so ti lica. Ej brbljavi dan!

Prstan so na roki poljubile
očke, ne saj ni bil samo san
— kmalu so vse babe govorile.

Ljuba Neža!

To je bilo takrat, ko je napravil ma-
turo sedanji šokfjeloški župnik in škofov
svetovalec Avgustin Sinkovec. V družbi,
kjer se je govorilo nemški, rekel je neki
gospej: »**Niht wahr, gnädige Frau, ich bin
auch bleichsüchtig?**« (Kaj ne, gospa jaz
sem tudi bledičen? Ljuba Neža! Prosim,
poizvedi in sporoči, če je fajmošter Sin-
kovec še bledičen. Pozdravljam

Šutnan.

Ljuba Neža!

Zaplenjeno!

Mi vozimo.

CATULLE MENDES:

Indiskretnost.

Madame de Puremonde je v svoji sobi, črno rdeče barve — krasno ozadje za portret. Nahaja se prav v onem trenutku svoje toalete, ko zdaj zdaj z nje pade lahna košulja — drži jo samo še za rob med zobmi, dočim druga bela košulja leži pripravljena na postelji. Samo še minuta — da še manj, nego minuta, samo trenutek, v katerem bi lahko izginila v kristalnem zrcalu — in krasna žena bo stala gola...

Ne stiska več zob — usta se odpirajo in flanderske čipke že padajo, padajo... Naenkrat pa gospa de Puremond strašno vzklikne — kakor prestrašena lastovka in stisne celo košuljo z zobmi, rokami in rameni... Po vzkliku, ki ga je slišala izza vrat, je spoznala, da jo nekdo opazuje. Gotovo je nekdo zraven v salonu in gleda skozi ključevo luknjo, da bi se vsaj trenutek naslajal nad njeno krasoto. To je strašno! In Klementina je ravnokar odnesla ogrinjalo. Kaj naj stori? Ali naj zvoni? Ali kaj? Ali naj kliče na pomoč? Da, to bo najboljša. Poseže po vrvi. Toda v trenutku si premisli. Kdo neki gleda skozi ključavnico? Morebiti je Baptist! Nemo se posmeje. Mnogo pomilovanja je v tem posmehu in mnogo preziranja. Res, ti služabniki so pomilovanja vredni. Žive v bližini — žene in poznajo

vse njene skrite krasote in vablivosti! Da, gotovo je to Baptist! To je Tantalet. Res, to mora biti bolešno! Na noben način se mu ne sme dovoliti kaj takega, kar očita šepavi vrag ne eni dam današnjega polsveta. Fuj! Grdi ljudje! Ali si more kdo misliti podobno netaktnost? Sicer pa se lahko dovoli tu in tam tem ljudem nekako trenutno radost, ne kakor nalašč, ampak samo slučajno. Ena sam kaplja vode pomeni za Tantala veliko radost. Sicer pa: v čem bi bil pravzaprav zapopaden greh, če je n. pr. steznik predolg, ali če pade košulja prehitro... Ne, saj to mi Baptist! On ne gleda skozi ključavnico, saj je šel po nekaj h krojaču. Morebiti je sosedov sin! Štirinajstletni gimnazijec z gorečimi očmi, ki pride zelo rad, kadar ima prosto, k gospe de Puremonde in si izposojuje romane iz knjižnice. Nič čudnega ni, da gledajo otroci na ženo s pogledi, ki hrepene po razkošnosti; saj se uče toliko lepih stvari. Pri Ovidu in Virgilu snivajo pod cvetočimi lovori in vrhami smehljajoče polnoge Venere in Galateje. Mitologija razburja domišljijo. Saj že triko in gola ramena v čarobnih igrah, ki se igrajo popoldne, vzbujajo sanje teh mladih ljudi. Moj bog, saj so to vendar tudi ljudje. Kako presenečenje bi bilo zanje, ko bi spoznali naenkrat zapeljivost žene brez božanskega zavoja, v katerega se skrivajo bogovi?

Morebiti pa je Klementina — ta glu-

pa Klementina — dovolila vstopiti kakemu gostu, in je ni na to opozorila. Morebiti je spustila v salon kakega starega dedka, ki misli, da je še mlad, in še išče žensk, ali pa kakemu iz onih neumnih ljudi, ki vedno dvorijo, se klanjajo in govore toliko, da človeka utrudijo. Madame de Puremond se je naenkrat zasmejala. Kako zanimivo je to barbarstvo, vredno, da bi razdražilo divjost teh nespodobnih ljudi, nepozabljivo, popolnoma...

Ah, tem hujše! Naj je že to Baptist, ali gimnazijec ali pa gospod de Puyroche! Toda nji se vendar mudi — ona se mora obleči. Sicer pa morebiti se je zmotila, morebiti ni nikogar v salonu; ne bo zvonila; spustila je čipke iz zob in kot soha iz trepetajočega snega stoji pred zrcalom, dviga roke in se steguje dolgo dolgo, ne

da bi se pustila motiti. Naenkrat pa se je zdrznila, zardela je od glave do pet, pobegnila je in se je zagrnila v zavese ob postelji. »To je strašno,« je vzkliknila, kajti po kašlju je spoznala, da oni indiskretni človek, ki jo je opazoval v salonu, je — njen mož.

Ljuba Neža!

Ko je bila pri nas zadnja procesija, so šle seveda tudi Marijine device. Med njimi je stopala tudi Onegava Anka, ki je bila še najlepša izmed vseh. Zato so jo seveda fantje gledali. Anka pa je bila v zadregi, kajti zdelo se ji je, da ji venec ne stoji prav. Zato je šla k materi in je rekla: »Mati, fantje me gledajo, menda bom krancel zgubila...«

- O, prijatelj dragi, spet si se napil! Povej mi no, za božjo voljo, zakaj si vendar vedno pijan?
- Oh, ko sem pa tako nesrečen.
- Ja, zakaj si pa nesrečen?
- Oh, zato, ker sem vedno pijan.

Življenjepis Janeza Cmoka.

vnetega pristaša in pozneje odličnega voditelja S. L. S.

V pesmi popisal Miligoj.

1. Rojstvo.

Ko je zemljo Bog ustvaril,
z ženo je moža obdaril,
da bi se človeški rod
širil in množil povsod.

In tako že v časih starih
so ljudje živeli v parih —
(Sveto pismo govori:
Biti sam — to dobro ni.)

In ta stvar je dobro znana,
če sta skupaj dva kristjana,
zakon Bog blagoslovi,
in potomstvo se množi.

Tudi Janez Cmok in Špela
sta se v sveti zakon vzela
(od tedaj je mnogo let,
takrat bil je stari svet).

Takrat nihče ni učil,
kar sedaj uče brošure,
brez posebne remedure
se je hitro svet množil.

Janez Cmok ni bil posveten,
bil je brumen, rad je molil,
ker pa bil je že priletan,
Špelo je za ženo izvolil.

Špela bila je devica,
rada v cerkev je hodila,
ker pa bila je samica,
se je rada poročila.

(Takrat bratovščin ni bilo
bilo ni marinarič,
vendar se je manj grešilo
in več bilo je devic.)

Tako skupaj sta živela
Janez Cmok in žena Špela,
bila vzgled sta celi fari,
kakor niso drugi pari.

Janez Cmok je vse prevdaril,
dobro modro gospodaril —
ni nikogar opeharil —
vendar je bogastvo stvaril.

Špela bila je pobožna,
bila možu je podložna,
res da bila ni premožna,
pa je bila dela zmožna.

Naj je kdo še tako svet,
in za stan deviški vnet,
vendar če se poroči,
stan deviški se zgubi.

In čez mesecev devet,
štorklja se je oglasila,
celi vasi naznanila,
da je nov Cmok ugledal svet.

Janez Cmok, ta duša krotka,
bil veselega dogodka
prav od srca je vesel:
šel je v krčmo, pil in pel.

Vendar ni na krst pozabil:
šel k županu je in vabil...
Rekel je: »Gospod župan,
kaj bi rekel, dober dan...«

Cmok se ni nikomur laskal,
malo se je posmejal,
za ušesi se popraskal
in takoj-le je dejal:

»Nekaj smo pri nas dobili,
radi sinka bi krstili...
Rekel je župan na to:
»Ker si ti, no, pa naj bo.«

Tako dečka so krstili
v krstno knjigo zapisali,
in ime mu tako dali,
kakor smo doma sklenili.

»Tone bo,« je rekla Špela
(Tončka rada bi imela)
»Janez bo,« je rekel on,
»ker je to že moj patron.«

»Pa naj bo,« je rekla Špela,
ker prepira ni hotela —
in tako so se zmenili —
in za Janeza krstili.

Deček bil je prav krepak —
Cmok je rekel: »Cel junak!« —
»Prav tak je,« je rekla Špela,
»Kakor sem si ga želela.«

Botrinjo doma so pili
in prav dobro se gostili,
šla na mizo jed na jed,
cvrtje, krofi in trejet.

Ko so vina se napili
stare dede so slavili,
ker dozdej je Cmokov rod,
spoštovan bil vsepovsod.

Ko so botrinjo končali
in se botri poslavljali —
Cmok je čašo vzel v roko
in govoril je tako:

»Draga botra, lepa hvala —
za vse, kar sta nam skazala,
zdaj je kmečki bil naš rod,
Janezek pa bo gospod.«

»Dobro,« rekel je župan,
»slabo je za kmečki stan,
kdor kaj v šolah se izučil,
temu boljše se godi.«

In čez teden štruco v bali
so županovi poslali —
poleg tega za spomin,
Janezku en cel cekin.

Ljuba Neža!

Selski mežnar je bil prijatelj znanega
šmarskega šomaštra, kateremu je tudi po-
magal peti na koru, prepisoval je njegove
pesmi itd. Kot vsak pevec je tudi mežnar
rad pil in je pogosto vozil barko proti
domu. Posebno ob slavnostnih prilikah.
Tik pred Selmi pa je mal potok, preko
katerega drži brv. To je bilo za mežnarja
opasno mesto. Zato je vselej, kadar je
šel čez brv, vzkliknil:

Sveti Mohor in Fortunat,
stopita vsak na eno plat!

(Sveti Mohor in Fortunat sta namreč
cerkvena patrona na Selih.) Zgodilo pa
se je, da je nekoč Mohor premalo držal,
Fortunat pa je preveč nase potegnil in
štrbunk! — mežnar se je skopal v hladni
vodi. Od takrat pa mežnar svetnikoma
ni več zaupal — ampak si je mislil: »Na-
mesto, da bi padel na sredi brvi, padem
rajše pred brvjo in pojdem po vseh štirih
na drugo stran.« Tako je poslej hodil
mežnar srečno s svojih gostij domov.

Ljuba Neža!

Gospa Cedilka je stala pred sodni-
kom, ker jo je neki gospod tožil, da ga
je oblila z vodo, ko je šel mimo okna.
»Zakaj ste to storili?« jo vpraša sodnik.
»Mislila sem, da je moj mož,« je odgo-
vorila gospa Cedilka.

Beg slovenskega rodoljuba na cvetni dan.

Sprehodi pod Rožnikom.

Kakor bela kača se zvija pot na vrhu nad Tivolijem. To je tiha pot, polna sanj in zaljubljenih mladih ljudi. Zdajpa zdaj zaškrtni pesek in star penzionist s sključenim hrbtom in trudnimi očmi šteje svoje korake. V vejah gori na drevesih pa prepeva življenje. Mladi, gosposki parčki v pisanih suknjicah, se ženijo, vrisakajo, priklanjajo, šepetajo gorke in sladke besede o poletju. Tupatam zagleda gospodek v pisani suknjici starost, ki prihaja po beli poti, zleti z vej doli na pesek, ponosno in korajžno gre proti postarnemu možu in zažvižga. »Hej, v nas je, mladost in življenje! Kaj hodiš tako sključen, ti mož, s skrbmi na čelu. Ali ne vidiš poletja okrog sebe, ali ne vidiš vročega dneva, okopanega v žarečem ognju? Zakaj so tvoje oči trudne, zakaj so se zarezale brazde v tvoje čelo? Kaj je že odšla od tebe kraljica pomlad, kaj se je že poslovilo od tebe poletje, kaj ti že pripoveduje žalostne bajke majka jesen?«

Tam na ovinku pod ježo sloni klopica in na klopici suha postava. Obraz je ves pepelnat, oduren in izza dinjastega nosa se svetijo naočniki. In, o bratje, skozi steklo teh naočnikov strme v svet velike, neumne oči.

Ker imam že od nekdaj veselje do izvenrednih ljudi, naj bodo ti že pametni ali prismojeni, se približam oni postavi na klopi in se ji predstavim.

Jecljivo besede in nekak strah v neznančevih gestah me je potrdil v mnenju, kdo je to čudovito bitje.

Zakašljal je suho in zdelo se je, da je mož v veliki zadregi, kakor deček, ki je klatil jabolka na tujem vrtu in katerega je zasačil gospodar.

»O, gospod,« sem ga nagovoril, »razložite mi po pravici in brez vsakih nepotrebnih okraskov, kam gre vaša pot?«

»Moja pot drži navzgor. Težka je sicer, toda sigurna. Avanzma, to je glavno, kaj drugo! In avanzma je gotov, če hodim natančno po tej poti, ki sem si jo začrtal. Poštenost, vest, prepričanje — same fraze, klobasarije, ki bi jih že davno lahko vrgli v kot med staro ropotijo. Jaz ne vidim, na primer, nobenega drugega, razven sebe, razven svojega avanzma. Kaj me gledate tako čudno? Jaz ne bi mogel zaspati, če ne bi konfisciral »Pravice.« Na podlagi teh konfiskacij se pomikam počasi kvišku. Počasi sicer, toda gotovo. Če se mi zgodi nesreča, in mi pride na misel nekaj kakor vest, poštenje ali kaj enakega — zamahnem z roko in še bolj trdno se zaje rdeči svičnik v beli »Pra-

vičin« papir. Pred menoj se namreč takoj zalesketa avanzma, križci, pohvalni dekreti itd. In ko vidim vse to pred seboj, se mi zlije na »Pravico« žolč v podobi paragrafa sehsunddreisig. Saj »Pravičine« konfiskacije temeljijo brez izjeme vse na paragrafu sehsunddreisig. Sicer napišem na papir različne paragrafe, toda to je vse eno. In na podlagi imenovanega paragrafa bom avanziral. Da, da, tako je, prijatelj.«

Mož mi je izredno ugajal in s slastjo sem poslušal njegove besede. Kar mi je povedal, mi je bilo na eni strani čisto novo. Ker je videl v mojih očeh radovednost, je zamahnil z roko — čudna gesta brez vsakega smisla — in je nadaljeval.

»Sicer pa še nekaj. Včasih je vzrok konfiskacije tudi drugačen. Včasih me obide jeza. Kaj me ne bi obšla, ko mi napiše bradati žurnalist, da mi hoče na vsak način kljubovati s tem, da prinese govor onega revolucionarja Klofača iz delegacij v Budimpešti. Take stvari pa ne smem konfiscirati, čeprav bi jih z srca rad. To se pravi, po domače povedano, metati meni polena pod noge, da se ne more vdejsviti moje hrepenenje po avanzmaju. Tisti Klofačevi govori so zame najbolj grenke kaplje v kelihu mojega sladkega hrepenenja. Ob takih prilikah me popade taka jeza, da bi onega bradača najrajši vtopil v žlici vode, ko bi ga mogel.«

Na njegovem obrazu se je pojavil srd, onemogel srd. Tiste neumne oči so se še bolj razširile in vsipali so se iz njih bliski. Ustnice stisnjene, obrvi naježene. Nehote sem se moral nasmehniti temu čudovitemu človeku, katerega življenski cilj je bil samo in edino le — avanzma.

Ljuba Neža!

Pred leti je prišel v Istro »inspicirat« orožniški polkovnik neko orožniško postajo v A.

Ko je stari »Oberst« pregledal vse zapisnike v pisarni vzklikne: »Vi postajenačelnik St., rezite, da je »Oberst M. osel!«

St. Gospod oberst ponižno javim, da tega ne smem izustiti.

Oberst: Jaz vam ukažem, da rečete, da je Oberst M. velik osel, ako tega ne rečete, Vas eksemplarično kaznujem!

St.: Ponižno javim, da gospod Oberst M. je velik osel!

Oberst M.: Ja, prav resnično govorite, da sem velik osel in zakaj? Zato ker sem Vas povišal za postajenačelnika!

A. H.

Filozof v Tivoli.

„Saj, recimo, da je res človek nastal iz opice; ampak tega bi pa le rad poznal, ki je prvi opazil, da ni več afna!“